

Epidemie žluté zimnice v Brazílii

Outbreak of yellow fever in Brazil

Zdenka Mandáková

Riziko přenosu žluté zimnice v EU/EEA je v současnosti velmi nízké. Zavlečení onemocnění je možné prostřednictvím nemocného cestovatele, u něhož je virus přítomen v krvi, do oblastí, kde je přítomna kompetentní a aktivní populace komára – přenašeče viru. V Brazílii byly hlášeny v roce 2016 a 2017 případy onemocnění lidí jen sylvatickým (džunglovým) typem žluté zimnice. Tyto případy ovšem vyžadují mimořádnou pozornost jako možný zdroj vzniku městského cyklu žluté zimnice, kdy může být postižen velký počet lidí.

Státy EU/EEA by proto měly zvážit možná opatření. Obyvatelům EU, kteří žijí v oblastech nebo cestují do oblastí, kde se žlutá zimnice vyskytuje periodicky nebo trvale, zejména v oblastech s výskytem epidemií je doporučeno:

- Vědět o riziku nákazy žlutou zimnicí v endemických oblastech, zejména ve státech s potvrzenými autochtonními případy: Minas Gerais, Espírito Santo a São Paulo.
- Zkontrolovat si očkování proti žluté zimnici*, nebo pokud dosud očkování nebyli, nechat se očkovat. Očkování proti žluté zimnici je doporučeno od věku 9 měsíců pro osoby, které navštíví nebo žijí v oblastech výskytu žluté zimnice. Individuální zhodnocení rizik před očkováním by mělo zahrnovat sezónu (v Brazílii prosinec až červenec), místo a délku pobytu a pravděpodobnost poštípání komáry (pobyt ve venkovských oblastech, lese....).
- WHO uveřejňuje seznam zemí, krajů a oblastí, kam je očkování vyžadováno či doporučeno. V Brazílii jsou to státy Minas Gerais, Acre, Amapá, Amazonas, Distrito Federal (včetně hlavního města Brasília), Goiás, Maranhão, Mato Grosso, Mato Grosso do Sul, Pará, Rondônia, Roraima a Tocantins a vyznačené oblasti ve státech Bahia, Paraná, Piauí, Rio Grande do Sul, Santa

Catarina a São Paulo. Očkování je také doporučeno pro návštěvníky vodopádů Iguacu.

- Vzhledem ke geografickému rozšíření epidemie, zejména do států, které byly považovány za nízké rizikové jako Espírito Santo, by mělo být zváženo doporučení očkování proti žluté zimnici u všech cestovatelů starších 9 měsíců věku i do těchto oblastí v případě pobytu na venkově.
- Dodržovat opatření k prevenci poštípání komáry venku i doma zejména mezi východem a západem slunce, kdy jsou komáři druhu *Aedes* nejaktivnější. Tato opatření zahrnují:
 - používání repelentů podle doporučení výrobce,
 - nošení oblečení s dlouhými rukávy a nohavicemi,
 - spánek nebo odpočinek v místnostech klimatizovaných nebo chráněných sítěmi nebo používání moskytiér v noci i během dne.

K redukci rizika nežádoucích účinků vakcinace proti žluté zimnici musí brát zdravotníci ohled na kontraindikace očkování a dodržovat doporučení výrobce před aplikací vakcíny.

ECDC bude uveřejňovat a aktualizovat mapu a přehled států hlásících potvrzené případy žluté zimnice v Brazílii, které mají vztah k probíhající epidemii na: http://ecdc.europa.eu/en/healthtopics/yellow_fever/current-transmission/Pages/yellow-fever-map.aspx.

Zdroj: <http://ecdc.europa.eu/en/publications/Publications/Risk-assessment-yellow-fever-outbreak-Brazil-25-jan-2017.pdf>

MUDr. Zdenka Mandáková
Oddělení epidemiologie infekčních nemocí

* Platnost očkování byla prodloužena z 10 let na celoživotní, očkování proti žluté zimnici není potřeba opakovat.